

V good
Attempt 4 questions
Manage time
Shair pa different colour leka

(1)

سوال نمبر 5

خوشحال بابا بڙنگو

زه خوشحال د شهباز ټيم چې لوړزن ټيم کان په کان

شهباز خان د يحيي خان و چې بل نه وه هسې گوان

يحيي خان د الوردي و چې په لوره شو سلطان

د عجمت زردوشت سن و چې شاه راغلم په جمان

خوشحال بابا دى شعر گنبي بڼه
بڙنگو راگوي عوميز ته خوشحال بابا شاعر

عجم وو ادبيا عجم، فقير عجم و افير عجم، د لوري

دال سره لې عجم مينه وه او د کتالولو

يانيزي عجم د لې لک بڼه لې عبدالله عجمي عبدالله

گنبي عجم په خپل کتاب "بينانه شعرا"

گنبي لکلي

که د نظم که شعر که د خط دى
په سينو زبه لکي خلق دى په صابه

د زندگي او د شاعري داسي ليو اړخ

سنگه لې کوه بابا خپل گنبي لکلي

د بابا قاسمي او وطني شاعري

سناغلي دوست محمد كامل به خيل كتاب "خوشحال خان

صفا کښي کښي بڼي جي د بابا علي بن وکان شاعري

جامع ده

لکه جي والي

عصر چاره د بيتون تر عقل نه ده

اتفاق ورسو نشته د پير ارمان

که لوفيق د اتفاق پښتانه صوفي

زور خوشحال به دوباره شي به دي توان

خوشحال بجا به دي شعر کښي د بيتون

قام خوشحالي او لطافت بيانه وي او دوي بيتون

قام د شعر چانه او ديت او غږت عنز گتري

تو بل وخت کښي افسوس نعم کوي د دوي

به ۲ اتفاق غږي والي جي که صوفي

دوي اتفاق همان کښي پيدا کوه لو

زوا روح به يو زل بيه ژوندي کښي

د صفا شاعري يو بل حالت والي جي

جی فعل و ته فی و تیره لوره

لو حکم

درست یستون فی و عالم ورته سنکاره کرو

ه نظر

اتفاق به پینانه کنی بیدا ته شو

معلوم

کنی ما به د فعل گریوان باره کرو

قام کنی

به دی شکر کنی بابا به هم د بستون

گری کنی

قام ته ده د اتفاق به وید کینه منر دی

والی

وای کنی د فعل قوم ته به زه شاناه باشاه

بیدا

ولاره وم که جیره به بستون قام کنی

ترقی

اتفاق وی

داده جی

لو بل کمالی والی جی

س ت

لکه باز به لو غر نظر به بل که

اوکریا

بیا زما نظر به سوات او کورستان شی

د فعل و جب فی برفی خود داسی خوابنیم

لکه خلاص جی لو بندره له بندلوان شی

دی فعل و ته به نفسی کار سنکاره کرم

جی راهی راسته روح د فرید فان شی

به انگوز به بی فتح کرم که ضرالی که

به دی کار کنی که وعاونه شیگان شی

والی

لیو یل خانی والی بی

مهر بی سته > زره رضا وی هغه کوه

کوه بی زره > جا کوز بیری هغه مه کوه

فوسن فال بابا والی به دنیا به سر هر لیو کار کوه

بی هغه هم دی زره منی تو طرف هغه کار

نه خان سانه کوم کار سره بی و خلقو زره واره

فانیری. که بابا والی زره مانه ول > اسلام او

> اقل قبایلو دوازه خلاف ورزی ده

لیو یل خانی بابا والی بی

> مانده تر قصه گرانه > قضا ده

بی قضا شی > قلو رو وضاحت

به دی شهر کنی بابا به > بی رگی او

> مشوری کولو ماننی بهر اهمیت ور کوی

بابا والی کوم کار بی بغیر له مشوری اوسنی

او > خلقو رانی بکنی نه وی تو دا دی

مانده قضا نه هم گرانه کیره ده

بناروسیت د اثبات دے به خبرو

لو تر سله صدقه شه سل تر زرو

بابا لو دیر همه کبیر شاعر دی د هغه وضع

سوچ جامع دی. والی هی د دنیا کومر، هم مسئله

دی د هغو لولو حل صرف او صرف به د اشلان

مانتی کبیری.

به دیه اخلاقی شاعری کنی لو

بل خالی والی هی

که دی طمعه د مخلوق له دره پیری کومر

بادشاهی دی مبارک شه که گرانلی

بابا والی هی زمه به نظر کنی هغه لو

انسان بادشاه دی کومر هی د خلقو تبتی ماری

نه کوی او د هغوی خلام نه وی او د هغوی

نه تا قسه طمعه هم به زری کنی نه

سالی. بابا والی هی کو انسان له فان نه

دا خالی لری کومر به لو هغه امله به

نظر کنی بادشاه دی

د بابا عشقیه شاعری

بابا د سبتو ادب عشقیه ادب هم میل خان
ته کبری دی او له تروسه لوری به فلقو زردو
راج کنی
لله جی والی

بابا دی درست بجهان به نه وی یو ثما غونئی رسوا بل
ورتم لور و ننگی بجه سین و اوژرم بی بل
بابا به عشق کنی شرک له سره هم

ته منی د دی شکر نه معلومیری جی بابا
رقیب سره د جنگ کولو ته هم تیارگی
او خان دیر عقیه غونئی شماری والی که خه
فیر شوم جی به نه بل قوک عین دی او
زه به هغه بیا دانسی پیریم جرت

بابا یو بل خانی والی

زه خوشحال کمزوری نه یم جی به دار شم
به نیکاره نوری و هم جی کوله لئی را کرم
خوشحال بابا مینه کنی هم دیره آزادی

خوبینه وی والی جی زه له جا پروا

نه کوم او نه له جانه پری اتم. که خبره
فاته کچه یار کوله راځو نو نه به لږول عالم
نه به ښکاره دا ویم.

یو بل کالی کنې والی.

څی یو د وځ نه واښو، یو مشال و څی لواښو
صفا وخت پری پروانه وم، پروانه یم له تروسه
او څی له خان سره لږی اشنا کرم له هر چالی شاه شاګ
له عالمه بیګانه وم، بیګانه یم له تروسه.

کوشمال بابا والی که څی زوا دلدار د وځ
نه خیل سادر لږ کړو او مانه لږی د وځ راښو
کړکنده شو نو نه به صفا ده ښکته به

شان مین شو. او څی که لږی خان نه
نیزدی کرم او خیل خان لږی زاته او ښاو
نو بیسی لږول همان لږی زاته خبر کړو.

د بابا په شاعری کې پښتون قام
له پاره سبق:

کوششال بابا صرف شاعر نه وه، بلڪه هغه ڪو حڪيم

هه. هغه جي هغه وقت ۾ سنئون ڄام به نٿي

ٿو ته ائيني ده او کوم فرضونه ٿي معلوم

ڪري دي هغه اوسن هم به سنئون ڄام کٽي

پراڻه دي. ڇاڪه جو کوششال بابا قبيلي شاعري کٽي

د هغه ٿولو فرضونو علاج هم ڳول دي والي

ٿي صرف به سنئون ڄام کٽي اتفاق پيدا

ٿي ٿو د دنيا ڪو طاقت هم دوي له ترقي

نه ٿي مدح ڪولي. د وقت تقاضا داده ٿي

د بابا بيقام او شاعري د سنئون ڳول اولس نه

زر ترزره اورسولي ٿي او عمل پيري اوکري

ٿي

سوال نمبر 2.

رحمان بابا پڙيڳلو:

پيئي شعور ئي به سنو ٿيڻه ديون دي

شعراؤ ڪنهي سفاڪ عبدالرحمان دي
(عبدالله مخزون)

رحمان بابا به ڪال ۱۹۲۲ ڪنهي به سو فخر ڪري
ڪنهي ڪوڪم بهادر خان ڪنهي ڪوڪم جي

پيٽور نه اٿه ڪي به لري دي به سفاڪ ڪنهي

پيدا ٿيوي دي . بابا به سنو ادب ڪنهي واهر

داسي ٿي شعور دي جي تاريخه ۱۹۴۱ ۱۹۴۲

زاره گوانان ، عليان او امياڻ ئي ٿي نشان فوسه

وي او ڊير به قدر او عزت سره ئي نوم

اخلي . جا د عقبوليت ويه ئي ڊيري زياتي

دي ٿي ڏاڍي شعوري ڊيره اسانه

او ڪوڙ ده او د زندگي سر ارنه ڪانتي

پکني سه نه سه سبق ڦراو پيري

پوهان رحمان بابا عقبوليت باره ڪنهي ٿيڻه وائي

د سنو ادب پوهان او شعراڻا د

رحمان بابا مقبولیت ستائی

د خوشحال خٹک زوی او اشرف خان کھیری
والی

درمان به ویل قالی د لقب شته
چی لپی ما شعر منظور کرو معتبر د

سینا علی دوست محمد کامل به میل

مشهور کتاب "رحمان بابا" کنی نیکی چی د

بابا د خزل ژبه عام طور سره د نثره لفظ

سادہ او روانہ ده چی یکنی پاکیزه او لطیف

قبیلات دواړه شته ده.

داعا شانی سینا علی عبدالغنی کینی سب

والی چی د رحمان بابا اشعار دیر سادہ او

اهمیتای دی او د تصوف لویه برخه لری.

د رحمان بابا مقبولیت دچی

(۱) رحمان بابا شاعری د اخلاقیاو رنگ

د ډکه شاعری ده.

خوشحال بابا لپی کوسره د اخلاقیاو
خوشحال بابا لپی د کوسره بل شاعر

نه ده چيرلي . ده دوي اقل اقلانو شاعري

د ديرو خويزو خويزو نصيحتولو ته ډله ده

تله ډي والي

که شوک تله د انصاف به لاس کني درکري

فيل ټالو او د بل اسس به برابر کوي

په دي شعر کني بابا د بي انصافه انسان

په منصفې لعنت والي

لويې کمال والي

بي منته بام د زهرو قنبلي سته دي

نه هغه چې منته بار شي وکوتر ته

بابا د هغه رزق ته زير بهر کني هي

په منته فاني له لوره نه انسان خواري

د نصبي زهر لې شهر شول به هر

د ذليل به کير اتش بر گلستان شو

(2) د بابا شاعري مقبوليت دويچه وجه

په هغوي شاعري کني مذهبي رنگ او

لصوف ديرو لوي بهر به کني ده

بابا به فراتو او د هغوئو به رسول مین

شاعر وه. هم به دغه وجه د امیانو سره

سره دوی به عالمیانو به زړونو کښې هم ډیر

خپل مقام هوږه کړې دی.

لکه چې والي

← رحمان حسن د یار وینې به پرده کښې

نه پتیزې نور د شمعې به فالوس.

او خپل حقیقی محبوب ته دا هم والي

← زه بېخه به کا نه لیم مین شولې

ستاله لوری به ما ستوی ده ترا.

یو بل عالمي والي

← دا حساب چې نور عالم لې دعاب لوی

دازما او یار ترمیانه دعاب ته ده.

(3) بابا د شاعری د ففیولیت در لپه وه

دا هم دا لپې دادوی به شاعری کښې

روز سره زنگی له بله ډیر سبق ده.

بابا به خپلې شاعری کښې

روزمره زندگی د مسائلو او د ژوند تیرولو

له یاره ډول قام ته سبق ورکوي

لکه جې والی.

د کلي په یزړلي کني فسيخ شک نشه

ولي هم به حايي نشي به طواف

او بل عالي والی جې

په ظاهر لباس لې مې زه اے رحمانه

بکني کوره که پېجي دي که مېاک

او والی جې

عقل فا خواړه لخت خواړه اے رحمانه

عقل مند د لختو علامان دي

۴) د رحمان بابا د وقيوليت لوه ياره

وکه دا هم د جې د بابا شاعري ډيره

ساده اسانه، فوزه اطلاعات او تشبيحات

دي بکني

د بابا شاعر ډيره ساده او

روانه شاعري ده که نو هر کس

مانتي ڊيڙ زيات مئين و. نو رسول ۽ قول

عالم له باره راخه وه هم به دهي وحي ماني

ياجا ٽيله شاعري هم عالمگير ڪيو

دوي به ٻيلي شاعري ڪئي قول عالم ته

هم دغا سبق خوله دي هي الله ياك سره د

تعلق لار او رسول سره د ميني لرت او

۸ صيالي ٿولي ده